

Minister Energii

Miłosz Motyka

DAS.024.2.2025.MK

Warszawa, 2025-10-21

Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji

ul. Batorego 5

02-591 Warszawa

Szanowni Państwo,

dziękuję za przekazanie stanowiska Związku Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej (ZGWRP) w sprawie projektu aktualizacji Krajowego Planu w dziedzinie Energii i Klimatu do 2030 r. z perspektywą do 2040 r. (aKPEiK). Państwa głos, reprezentujący perspektywę samorządów i podmiotów lokalnych, stanowi ważny wkład w toczącą się debatę na temat kierunków transformacji energetycznej w Polsce. Doceniam Państwa zaangażowanie w kwestie rozwoju OZE, racjonalizacji wykorzystania krajowych zasobów oraz stabilności społeczno-gospodarczej. Ministerstwo Energii przywiązuje dużą wagę do dialogu z różnymi środowiskami, zarówno samorządowymi, jak i społecznymi, branżowymi oraz eksperckimi, tak aby tworzone rozwiązania były możliwie jak najbardziej zrównoważone.

Wiele z poruszonych przez Państwa kwestii jest zbieżnych z kierunkiem przedstawionym w projekcie aKPEiK i znajduje swoje odzwierciedlenie w przyjętych w nim założeniach. Zgadzamy się z Państwem, że obecne cele unijne w obszarze ochrony klimatu stanowią szczególne wyzwanie dla Polski i innych państw UE. Wymaga to odpowiedzialnego i zrównoważonego podejścia do prowadzenia polityki energetyczno-klimatycznej, w sposób zapewniający stabilność społeczno-gospodarczą i bezpieczeństwo dostaw energii po możliwie jak najniższych cenach. Kwestie te zostały uwzględnione w aKPEiK, w szczególności poprzez nacisk na efektywne i racjonalne wykorzystanie krajowych zasobów energetycznych, dywersyfikację źródeł energii, rozwój infrastruktury przesyłowej i dystrybucyjnej, zwiększenie krajowego potencjału wytwórczego i budowę lokalnego łańcucha wartości w inwestycjach oraz działania osłonowe dla regionów węglowych.

W odniesieniu do uwag szczegółowych dotyczących m.in. braku informacji o sposobie pozyskania danych i zastosowanej metodyce pragnę podkreślić, że projekt aKPEiK został opracowany w oparciu o szczegółowe analizy i zestaw zaawansowanych modeli analitycznych, przy współudziale ekspertów branżowych. Załączniki nr 1 i 2 do projektu aKPEiK przedstawiają bardzo szczegółowe analizy paliwowo-energetyczne, emisyjne, makroekonomiczne i inwestycyjne – w dwóch scenariuszach progностycznych tj. w scenariuszu aktywnej transformacji (WAM – with additional measures) oraz w scenariuszu bazowym (WEM – with existing measures). Dodatkowo Załącznik nr 3 szczegółowo opisuje przyjęte założenia progностyczne, parametry technologiczne i ekonomiczne, a także

zastosowane procedury obliczeniowe, zapewniając przejrzystość i rzetelność procesu analitycznego. Metodyka opiera się na danych statystycznych (GUS i EUROSTAT), projekcjach makroekonomicznych zgodnych z wytycznymi Komisji Europejskiej dla wszystkich państw członkowskich UE oraz szeregu analizach sektorowych. Zachęcam do lektury ww. załączników, które były podstawą wyznaczenia celów i kierunków transformacji opisanych w projekcie aKPEiK.

Odnosząc się do kwestii wpływu transformacji energetycznej na ceny energii elektrycznej, należy wskazać, że zagadnienie to zostało szeroko ujęte np. w Załączniku nr 1 w rozdziale 4.1.2 oraz w Załączniku nr 2 w rozdziale 4.3.5, dotyczących cen energii elektrycznej w podziale na sektory. Są w nich zawarte projekcje cen energii elektrycznej dla gospodarstw domowych, przemysłu i usług. Zgodnie z wynikami analiz przewiduje się stopniowy spadek cen energii elektrycznej we wszystkich grupach odbiorców końcowych w horyzoncie 2030-2040 r. Obniżenie kosztów wytwarzania energii elektrycznej i ciepła będzie wynikiem m.in. niskoemisyjnej dywersyfikacji struktury generacji przy jednoczesnym zagwarantowaniu bezpieczeństwa energetycznego. Efektem będzie postępujące uniezależnienie od zmienności takich czynników, jak koszty paliwa (w tym importowanego) czy ceny uprawnień do emisji GHG. Kluczowe będzie zapewnienie akceptowalnego poziomu cen energii, zarówno dla odbiorców indywidualnych, jak i przemysłowych.

W pełni zgadzam się z opinią dotyczącą szczególnie ważnego znaczenia poprawy efektywności energetycznej, która prowadzi do wieloobszarowych korzyści - redukcji zużycia energii, obniżenia jej kosztów, poprawy konkurencyjności gospodarki i zmniejszenia negatywnego wpływu na środowisko. Najtańsza i najczystsza energia to energia, która nie została zużyta. Redukcja potrzeb energetycznych wzmacnia równocześnie bezpieczeństwo energetyczne. Zasada „efektywność energetyczna przede wszystkim” powinna być wdrażana w planowaniu programów, polityk i inwestycji we wszystkich sektorach gospodarki. Jednym z głównych obszarów w zakresie oszczędności energii jest poprawa efektywności energetycznej budynków, m.in. poprzez termomodernizację, podłączanie do efektywnych energetycznie systemów ciepłowniczych, popularyzację zastosowania pomp ciepła w połączeniu z instalacjami OZE i magazynami energii, co będzie prowadzić do stopniowego spadku zapotrzebowania na paliwa kopalne. Wsparcie finansowe będzie ukierunkowane tak, aby technologie te stawały się coraz bardziej przystępne cenowo a proces dekarbonizacji przebiegał w sposób łagodny dla odbiorców końcowych.

Warto podkreślić, że aKPEiK będzie dokumentem definiującym strategiczne obszary inwestycyjne (jak np. energetyka jądrowa, energetyka wiatrowa na morzu, infrastruktura sieciowa magazynowanie energii, obszary poprawy elastyczności odbioru oraz efektywności energetycznej i in.). Inwestycje będą pozytywnie wpływać na rozwój krajowej gospodarki, tworzenie miejsc pracy, modernizację kluczowych sektorów oraz aktywny udział polskiego przemysłu w procesie transformacji energetycznej. Zapewnienie finansowania tych przekształceń wymaga mobilizacji zarówno publicznych, jak i prywatnych źródeł finansowania, przy czym nie istnieje jeden uniwersalny sposób finansowania transformacji. W odniesieniu do uwagi dot. Funduszu Modernizacyjnego, uprzejmie informuję, że Polska - jako główny beneficjent tego instrumentu - może liczyć na środki w wysokości około 60 mld zł (dokładna wielkość uzależniona od cen uprawnień do emisji) w perspektywie roku 2030. Są to środki skierowane do szerokiego grona beneficjentów (przemysł, energetyka, odbiorcy

indywidualni, rolnicy, przedsiębiorcy) w ramach kilkunastu programów operowanych przez NFOŚiGW. W odniesieniu do wpływów z aukcji uprawnień do emisji (EU ETS) należy zaznaczyć, że stanowią one przychód budżetu państwa i jako takie pozostają w gestii Ministra Finansów. Systematycznie podejmowana jest dyskusja o znaczeniu tych środków oraz możliwości większego ich ukierunkowania na cele transformacji gospodarki, jednak aktualna sytuacja budżetowa (procedura nadmiernego deficytu), która uwzględnia również zwiększone wydatki na obronność ogranicza obecnie możliwość wprowadzenia zmian w tym zakresie. Warto jednak podkreślić, że dostępne są dodatkowe źródła finansowania, które będą wykorzystane, w szczególności środki z Krajowego Planu Odbudowy oraz funduszy unijnych, jak np. Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego oraz Fundusz Spójności, z których środki będą alokowane m.in. na programy FEnIKS (Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko) i FEPW (Fundusze Europejskie dla Polski Wschodniej). Równolegle, wdrażany jest Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji (FST).

W nawiązaniu do prośby o wskazanie obszarów aKPEiK dotyczących modernizacji i rozbudowy infrastruktury energetycznej oraz zapewnienia bezpieczeństwa surowcowego, informuję, że kwestie te zostały szeroko ujęte, w szczególności w działaniach w zakresie modernizacji i rozbudowy krajowych i transgranicznych zdolności przesyłowych (np. działania 131, 132), zwiększania elastyczności systemu i integracji OZE oraz magazynów energii (np. działania 17, 23, 137, 140), a także rozwoju infrastruktury gazowej i zdolności magazynowych (np. działania 122, 123). Uwzględniono w aKPEiK również kwestie strategicznego dostępu do surowców energetycznych i krytycznych oraz aktualizacji Polityki Surowcowej Państwa (działania 116-118).

Warto zwrócić uwagę, że aKPEiK jest dokumentem strategicznym, który wyznacza ogólne ramy transformacji oraz kierunki działań, natomiast szczegółowe rozwiązania regulacyjne oraz instrumenty, nie mogą być w nim w pełni zaprezentowane, gdyż będą dopiero wypracowywane na etapie wdrażania, w ramach odpowiednich programów, działań wykonawczych i zmian regulacyjnych, w procesie konsultacji z udziałem partnerów społecznych celem optymalnego opracowania interwencji rządowych.

Mam nadzieję, że przedstawione wyjaśnienia pozwolą w pełniejszy sposób zobrazować zakres i charakter aKPEiK oraz rozwiązać zgłoszone wątpliwości. Jeszcze raz dziękuję za przekazane stanowisko i uwagi oraz liczę na kontynuację współpracy, która pozwoli jak najlepiej sprostać wyzwaniom transformacji klimatyczno-energetycznej.

Z wyrazami szacunku

Miłosz Motyka

Minister

2025-10-21